

Oponentský posudek na habilitační práci

autor: MUDr. Petr Zeman, Ph. D.

pracoviště: Klinika ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí LF UK v Plzni

název práce: monografie Artroskopie kyčelního kloubu

(Petr Zeman a kolektiv: Artroskopie kyčelního kloubu, vydal Maxdorf s.r.o. 2016)

Úvod

Artroskopie kyčelního kloubu zaznamenala v posledních dvou dekádách velký rozvoj a je stále častěji využívána při diagnostice a terapii obtíží v oblasti kyčle. Zlepšující se operační techniky jsou využívány k terapii nejen nitrokloubních, ale také periartikulárních patologií.

Operační artroskopie kyčelního kloubu je technicky náročná. Kloub je uložen hlouběji, hlavice je zanořena v acetabulu a obklopena tuhým pouzdrem, proto je správné zavedení artroskopu a nástrojů obtížnější a jejich pohyblivost v kloubu je více omezená než v jiných kloubech zejména u svalnatých a obézních pacientů. Zvládnutí vyžaduje značné úsilí a delší učební křivku.

Se zvládnutím techniky se rozšiřují indikace, je však třeba si uvědomit, že artroskopie kyčle má i své limity. Například je potřeba mít na mysli fakt, že u významnějších strukturálních deformit nemůže artroskopie nahradit otevřené výkony.

Posudek

Kniha má 263 stran a je rozčleněna do 19 kapitol, MUDr. P. Zeman, Ph.D. je autorem nebo spoluautorem 13 kapitol. V knize jsou soustředěny recentní poznatky a současné možnosti této rychle se rozvíjející metody.

V úvodu je popsána historie artroskopie ve světě a v České republice. Na ni navazují kapitoly popisující předoperační vyšetření, provedení a průkaznost klinických testů, hodnocení RTG nálezů, možnosti dalších zobrazovacích metod, nástrojové vybavení, polohování pacienta, operační přístupy, artroskopickou anatomii, indikace artroskopie kyčelního kloubu obecně a diferenciální diagnostiku bolestí v oblasti kyčle. Cílem další části je méně zkušené seznámit s vlastní technikou artroskopie kyčle včetně orientace v kloubu. Následuje část věnovaná jednotlivým operačním postupům. Zde jsou popsány indikace a operační postupy při femoroacetabulárním impingementu a labrálních lézích. Zmíněny jsou i vzácnější indikace v případě obtíží po implantaci totální endoprotézy a při infekcích. Značná pozornost je věnována možnostem ošetření periartikulárních patologií (peritrochnaterického a subgluteálního prostoru). Detailně jsou popsány jednotlivé operační postupy, jejich limity, komplikace a pooperační doléčení včetně rehabilitace.

Text knihy je pečlivě zpracován, jednotlivé kapitoly jsou doplněny řadou kvalitních schémat, obrázků a fotografií peroperačních nálezů, které přispívají k názornosti (více než 350 ilustrací). Po vzoru zahraničních publikací je součástí kapitol popisujících jednotlivé artroskopické operační postupy

rubrika „typy a triky“, ve které jsou shrnuty a zdůrazněny podstatné informace a hrozící rizika, na která musí operátor myslet. Každá kapitola je doplněna seznamem použité literatury.


MUDr. P. Zeman, Ph.D. byl iniciátorem a koordinátorem vzniku této knihy. K spolupráci se mu podařilo získat další kolegy zájímaví se o tuto problematiku. Na této specializované monografii pracoval déle než 2 roky. Vzniklo tím obsáhlé dílo na téma artroskopie kyčelního kloubu. Knihu je možné zařadit mezi nej kvalitnější publikace, které byly u nás vydány v posledních letech, o čemž svědčí udělení Chlumského ceny za rok 2016, kterou autor převzal na XXI. Národním kongresu ČSOT v Praze. Přispěje k edukaci lékařů se zájmem o tuto problematiku. V Evropě podobně ucelenou knihu na stejné téma vydal zatím jen jeden autor (M. Dienst: Lehrbuch und Atlas Hüftarthroskopie, Elsevier 2010). Je přínosná v době, kdy artroskopie kyčelního kloubu je na řadě pracovišť v ČR nově zaváděnou metodou.

Celkové hodnocení a doporučení

Monografie přináší recentní ucelený pohled na problematiku artroskopie kyčelního kloubu. MUDr. P. Zeman, Ph.D. v ní zúročil své bohaté teoretické znalosti a praktické zkušenosti. Této problematice se na Klinice ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí LF UK v Plzni s velkým entuziasmem věnuje přes 10 let. Na pracovišti autora mají největší soubor kyčlí odoperovaných artroskopicky v ČR. Kniha je zdařilá, poskytuje nejen přehledný souhrn problematiky, ale i řadu nových informací.

MUDr. P. Zeman, Ph.D. se zasloužil o rozvoj a propagaci artroskopie kyčle v ČR. Prokázal hluboké teoretické i praktické znalosti zvolené problematiky. Publikační a přednáškovou činností prokázal pedagogické schopnosti. Nejen za tuto publikaci, ale i za práci, která knize předcházela, **doporučuji práci přijmout v předložené formě a na jejím základě doporučuji udělit MUDr. P. Zemanovi, Ph.D. titul docent pro obor ortopedie.**

V Praze 21. 12. 2017

doc. MUDr.  Ph.D.

